

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Інститут машинобудування та транспорту

Кафедра ТАМ

Роздатковий матеріал до дипломного проекту
на тему:

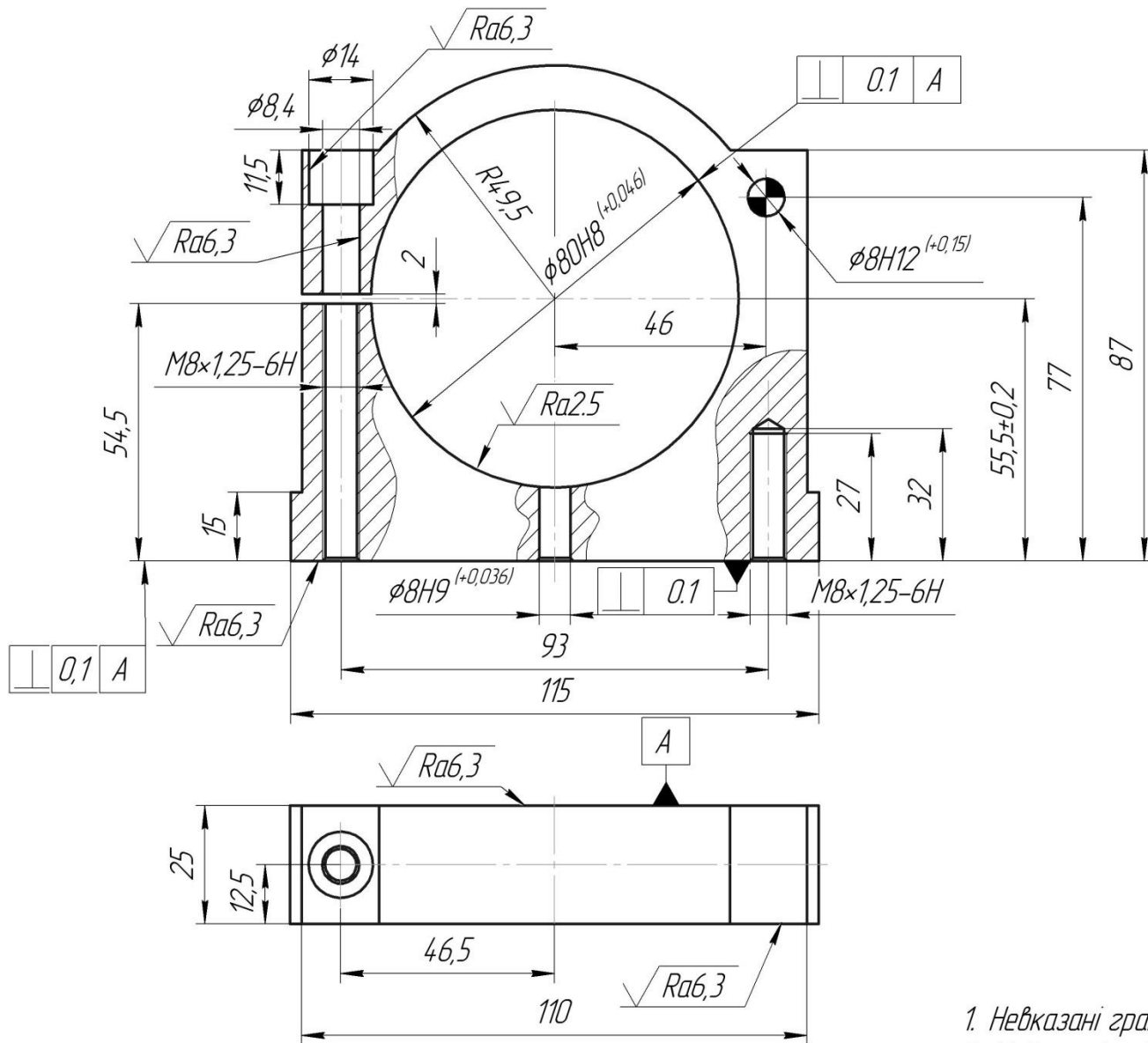
АВТОМАТИЗОВАНЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ МЕХАНІЧНОЇ ОБРОБКИ ДЕТАЛІ «ХОМУТ ХМ-01»

08-26.ДП.004.00.000

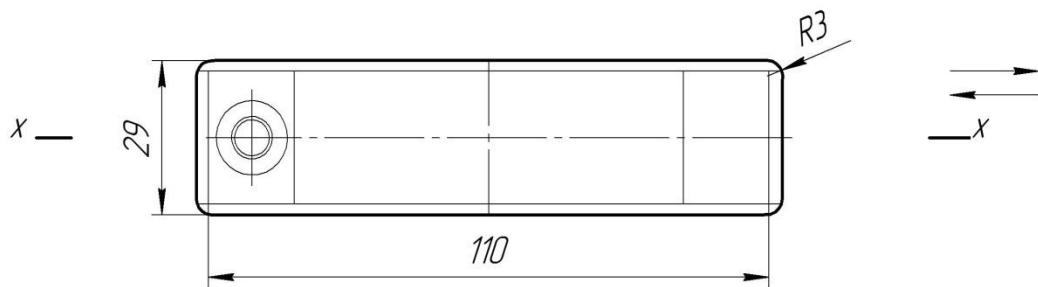
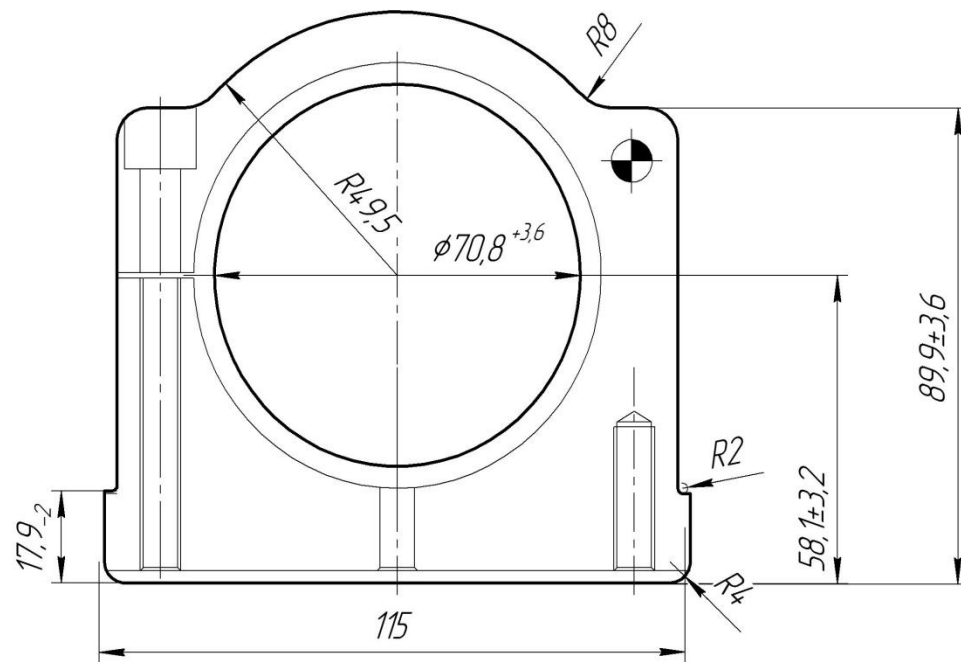
Керівник проекту: к.т.н., доц.
_____ Лозінський Д.О.

Розробив: ст. гр. 1ТМ-14сп
_____ Голуб Ю.О.

Вінниця 2015

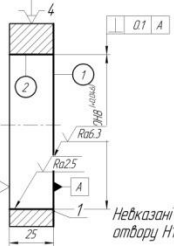
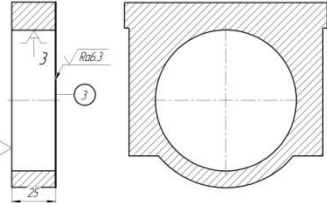
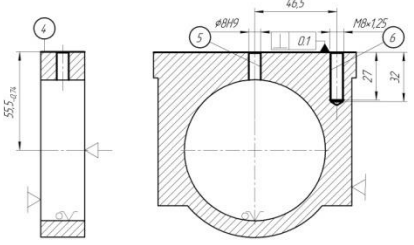
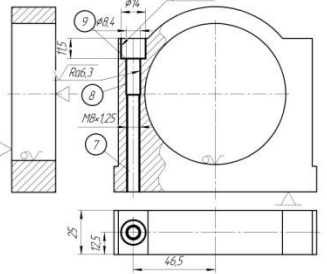

1. Невказані граничні відхилення розмірів $H14$, $h14$, $\pm \frac{IT14}{2}$
2. Невказані ливарні радіуси $2 \dots 5$ мм.

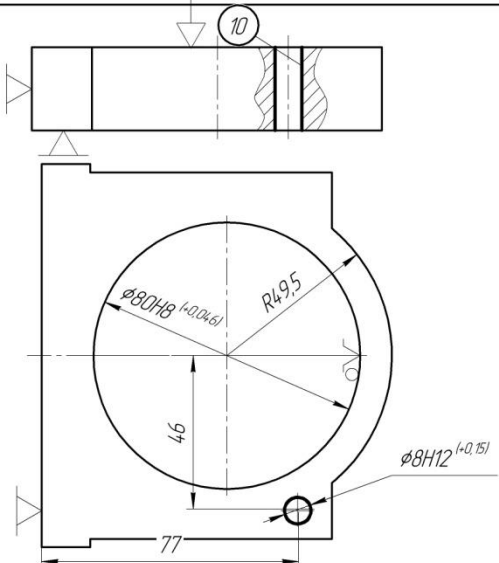
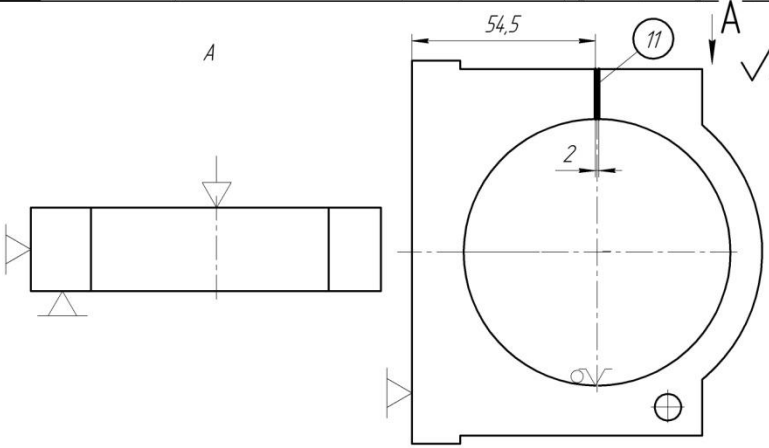

1. Точність вилівка 10-5-14-10 Зм. 1,8 ГОСТ 26645-85.
2. Маса 1,056-0,098-0,423-1,577
3. Невказані радіуси 6мм.
4. Допускаються пустоти і раковини $\phi 0,7$ мм на глибині 0,8мм

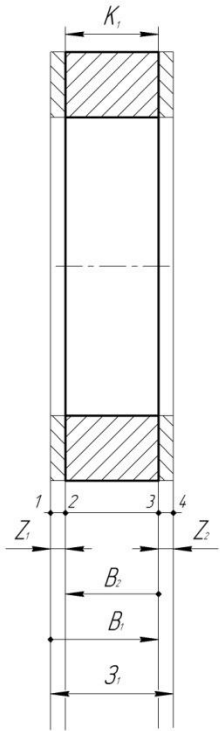
Маршрут механічної обробки

№ п.п	Назва операції: зміст переходу	Схема установки	Обладнання
005	<u>Токарна з ЧПК</u> 1. Встановити та закріпити заготовку 2. Точити поверхню 1 однократно в р-р вказаний на ескізі 3. Розточити поверхню 2 попередньо $\varnothing 79,95^{+0,014}$ мм 4. Розточити поверхню 2 попередньо $\varnothing 79,823^{+0,025}$ мм 5. Розточити поверхню 2 остаточно в р-р вказаний на ескізі 6. Зняти заготовку	Невказані граничні відхилення розмірів отвору Н14, валу h14, інших IT14/2	Токарно-револьверний верстат з ЧПК 1В34.0Ф3
010	<u>Токарна з ЧПК</u> 1. Встановити та закріпити заготовку 2. Точити поверхню 3 однократно в р-р вказаний на ескізі 3. Зняти заготовку	Невказані граничні відхилення розмірів отвору Н14, валу h14, інших IT14/2	Токарно-револьверний верстат з ЧПК 1В34.0Ф3
015	<u>Вертикально-фрезерна з ЧПК</u> 1. Встановити та закріпити заготовку 2. Фрезерувати поверхню 4 в р-р $55,5^{+0,016}$ мм 3. Центрувати отвори 5, 6 в $\varnothing 4^{+0,014}$ мм l=4 мм 4. Свердлити отвір 5 в р-р $\varnothing 7,8^{+0,036}$ мм l=15 мм 5. Свердлити отвір 6 в р-р $\varnothing 7,8^{+0,036}$ мм l=32 мм 6. Розвернути отвір 5 в р-р вказаний на ескізі 7. Нарізати різь в отворі 5 а однократно в р-р вказаний на ескізі 7. Зняти заготовку	Невказані граничні відхилення розмірів отвору Н14, валу h14, інших IT14/2	Вертикально-фрезерний верстат з ЧПК 6Р13РФ3
020	<u>Вертикально-свердильна з ЧПК</u> 1. Встановити та закріпити заготовку 2. Центрувати отвір 7 в р-р $\varnothing 4^{+0,014}$ мм l=4 мм 3. Свердлити отвір 7 в р-р $\varnothing 6,8^{+0,036}$ мм l=87 мм 4. Зенкерувати отвір 8 в р-р вказаний на ескізі 5. Цекувати отвір 9 в р-р вказаний на ескізі 6. Нарізати різь в отворі 7 в р-р вказаний на ескізі 7. Зняти заготовку	Невказані граничні відхилення розмірів отвору Н14, валу h14, інших IT14/2	Вертикально-свердильний верстат з ЧПК 2Р1В5Ф2

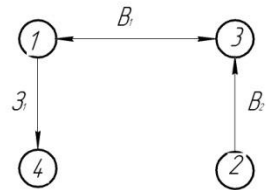
Маршрут механічної обробки

№ п.п	Назва операції: зміст переходу	Схема установки	Обладна- ння
025	<u>Вертикально-свердлильна з ЧПК</u> 1. Встановити та закріпити заготовку 2. Центрувати отвір 10 в р-р $\phi 4^{+0,31}$ мм $l=4$ мм 3. Свердлити отвір 10 в р-р вказаний на креслені 4. Зняти заготовку	$\sqrt{Ra\ 12,5(\checkmark)}$ Невказані граничні відхилення розмірів: отвору H14, валу h14, інших IT14/2	Вертикально-свердильний верстат з ЧПК 2P135Ф2
030	<u>Горизонтально-фрезерна</u> 1. Встановити та закріпити заготовку 2. Фрезерувати паз 11 в р-р вказаний на креслені 3. Зняти деталь	$\sqrt{Ra\ 12,5(\checkmark)}$ Невказані граничні відхилення розмірів: отвору H14, валу h14, інших IT14/2	Горизонтально-фрезерний верстат 6P82Г

Розмірний аналіз технологічного процесу

Розмірна схема

Похідне граф-дерево

Вихідне граф-дерево

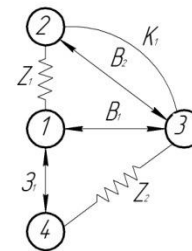
Граничні припуски

Припуски	Z1	Z2
Zmin	2,0	2,0
Zmax	3,04	3,87

B1	B2	31
min = 27,52	min = 25	min = 30,09
max = 28,04	max = 25,52	max = 31,39

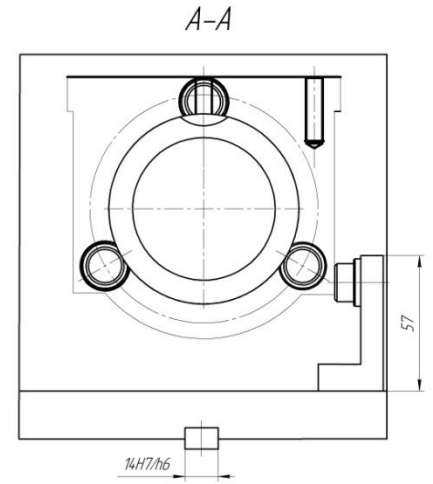
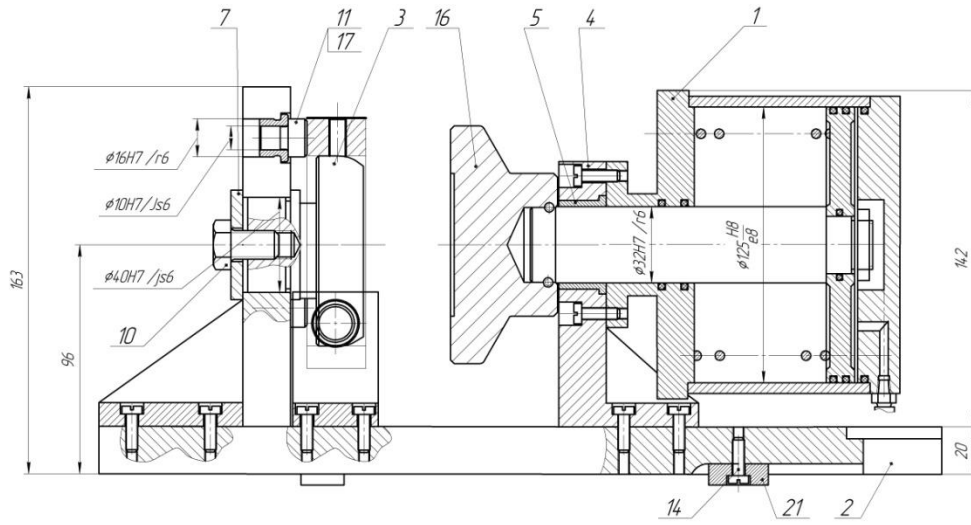
Рівняння технологічних розмірних ланцюгів

№	Розрахункові рівняння	Вихідні рівняння	Невідомий розмір
1	$B_2 + K_1 = 0$	$B_2 = K_1$	B_2
2	$B_1 - B_2 - Z_1 = 0$	$B_1 = B_2 + Z_1$	B_1
3	$31 - B_1 - Z_2 = 0$	$31 = B_1 + Z_2$	31

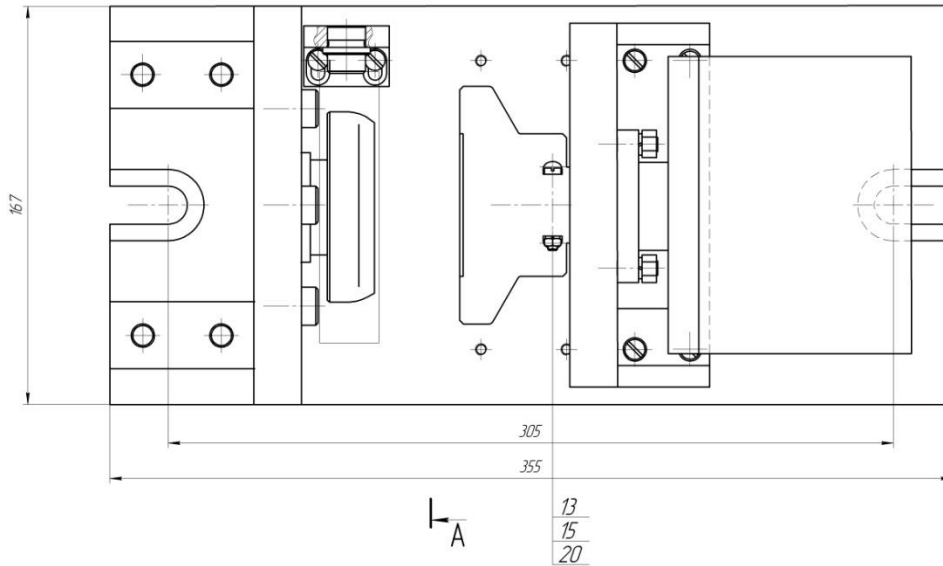

Суміщене граф-дерево

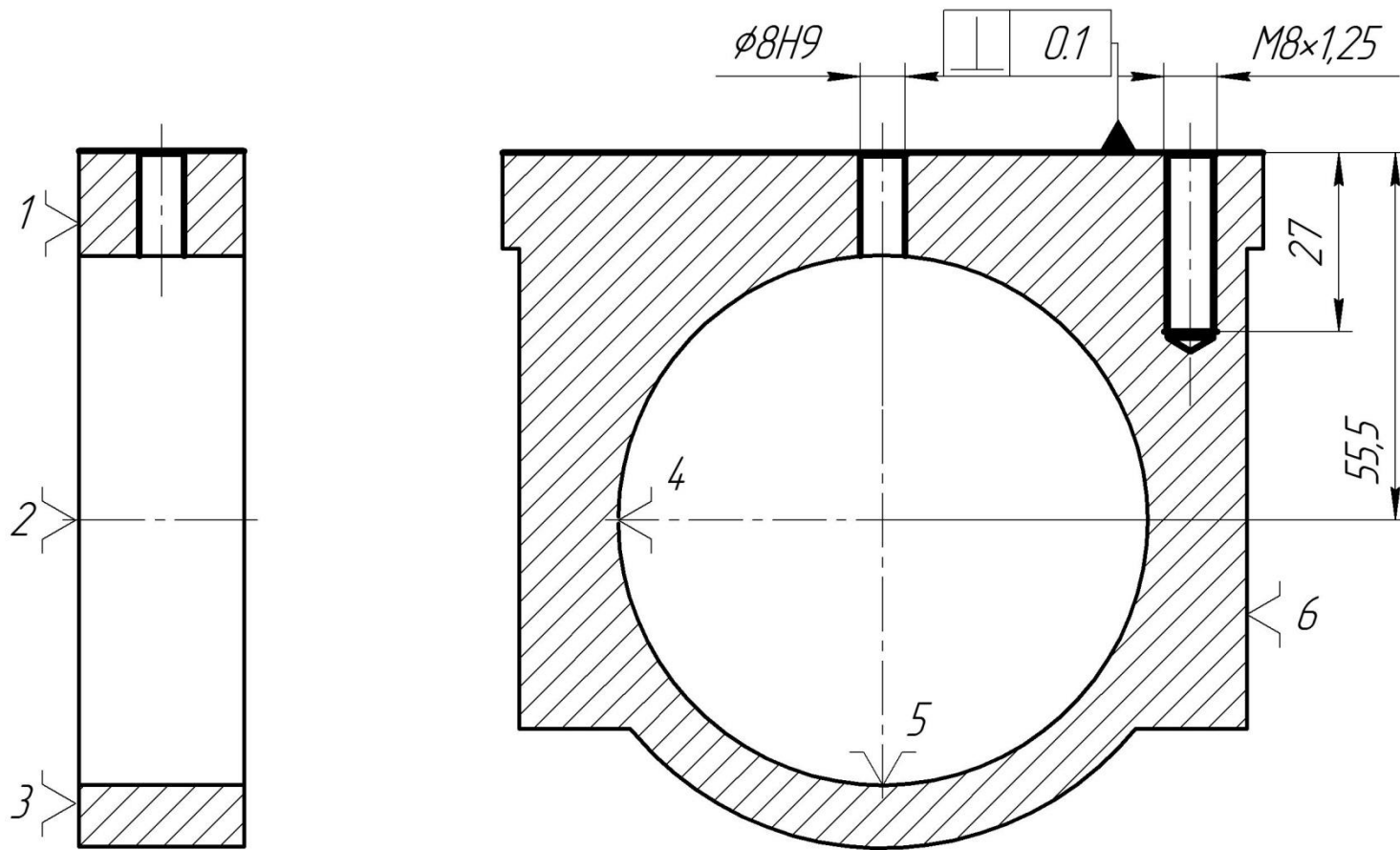

A

1. H14; h14; $\pm IT \frac{14}{2}$
2. Сила закріплення 5985 Н.
3. Точність пристосування - не менше 20,2 мкм

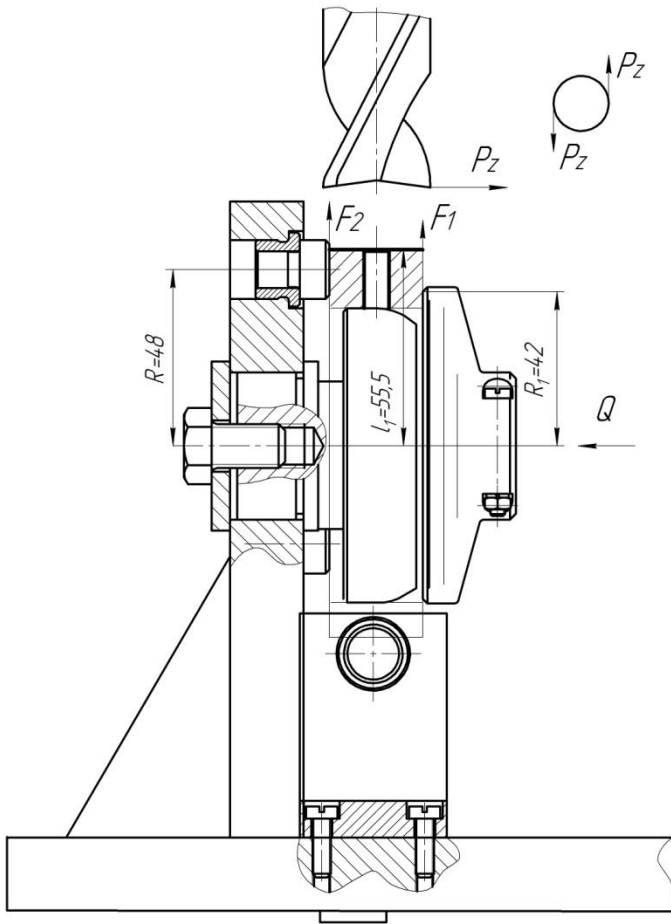
$\epsilon_{\delta \phi 8} = 0$ – обробка виконується мірним інструментом;

$\epsilon_{\delta 27} = 0$ – обробка виконується з одного установка;

$\epsilon_{\delta 55,5} = 0$ – принцип суміщення технологічної і вимірювальної баз;

$\epsilon_{\delta \perp 0,1} = 0$ – обробка виконується з одного установка.

Розрахункова схема визначення сили закріплення

$$P_z \cdot l_1 = F_1 R_1 + 3F_2 R$$

$$Q_1 = \frac{P_z \cdot l_1}{(3R + R_1) \cdot f}$$

$$P_z = 10 \cdot P_z \cdot t^x \cdot S^y \cdot v^n \cdot K_p, [H]$$

$$P_z = 10 \cdot 82,5 \cdot 2,0^{0,15} \cdot 0,5^{0,8} \cdot 170^{0,2} \cdot 1,37 = 1984,3 \text{ (H)}$$

$$Q_1 = \frac{1984,3 \cdot 0,0555}{(3 \cdot 0,048 + 0,042) \cdot 0,25} = 2394 \text{ (H)}$$

$$P_{\text{закр}} = 2,5 \cdot 2394 = 5985 \text{ (H)}$$

де $F_1 = Qf_1$ та $F_2 = Qf_2$ – сили тертя між упором і деталю і між деталю і опорою відповідно;

$f = f_1 = f_2 = 0,2$ – коефіцієнт тертя;

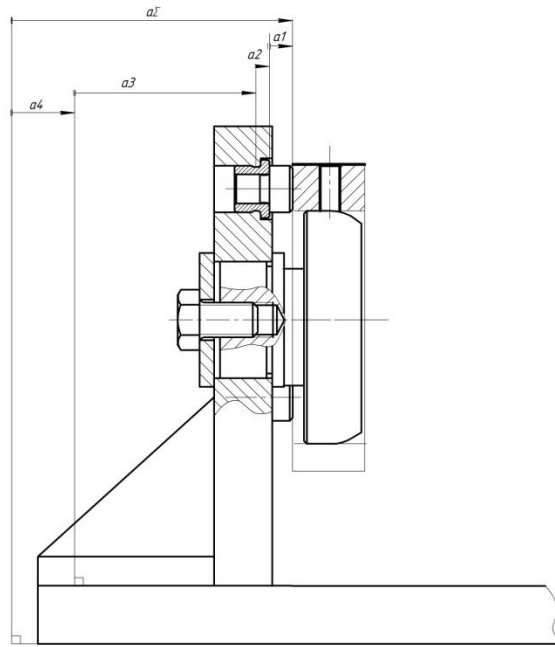
$R_1 = 4,2$ мм – відстань від вісі деталі до точки прикладання сил закріплення;

$R = 48$ мм – відстань від вісі деталі до найбільш віддаленої точки контакту деталі з опорою;

$l_1 = 55,5$ мм – відстань від вісі деталі до точки прикладання сил;

$k = 2,5$ – коефіцієнт запасу.

Размірний розрахунок пристосувань на точність

Припускаємо, що економічно доцільні допуски непаралельності деталей відповідають 6-ому ступеню точності.

$$\delta\alpha_1 = 0,009/72; \delta\alpha_2 = 0,006/72; \\ \delta\alpha_3 = 0,019/72; \delta\alpha_4 = 0,022/81;$$

Допуски ланок в кутівій мірі складають (градуси):

$$\delta\kappa(\alpha_1) = \operatorname{arctg} 0,009/72 = 0,007; \\ \delta\kappa(\alpha_2) = \operatorname{arctg} 0,006/72 = 0,005; \\ \delta\kappa(\alpha_3) = \operatorname{arctg} 0,019/72 = 0,017; \\ \delta\kappa(\alpha_4) = \operatorname{arctg} 0,022/81 = 0,01; \\ \delta\kappa(\alpha_{\Sigma}) = 0,007 + 0,005 + 0,01 + 0,01 = 0,04.$$

де α_1 – зміщення циліндрів відносно втулок;
 α_2 – зміщення втулок відносно опори;
 α_3 – зміщення місць під втулки відносно посадочної плити;
 α_4 – зміщення плити відносно основи;
 α_{Σ} – зміщення плити відносно втулок.

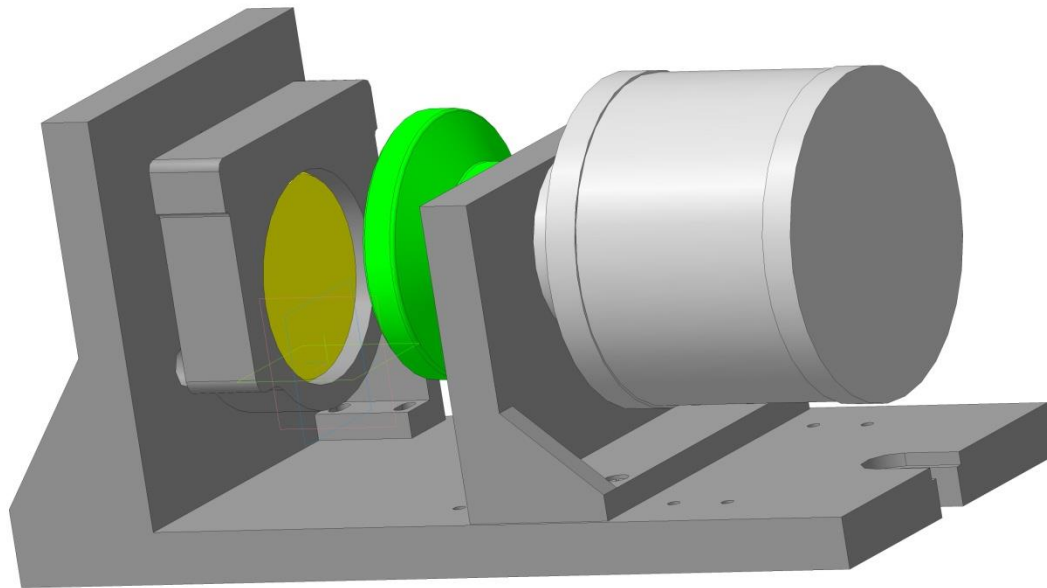
$$T\kappa(\alpha_{\Sigma}) = 0,1$$

$$\delta\kappa(\alpha_{\Sigma}) \leq T\kappa(\alpha_{\Sigma})$$

$$0,04 \leq 0,1$$

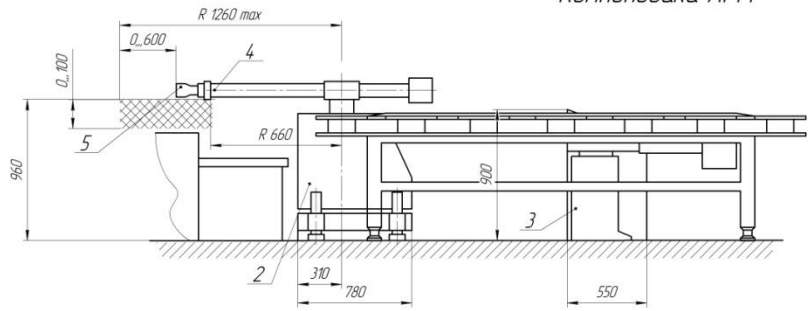
Умови по точності пристосування виконуються.

Тривимірна модель верстатного пристосування

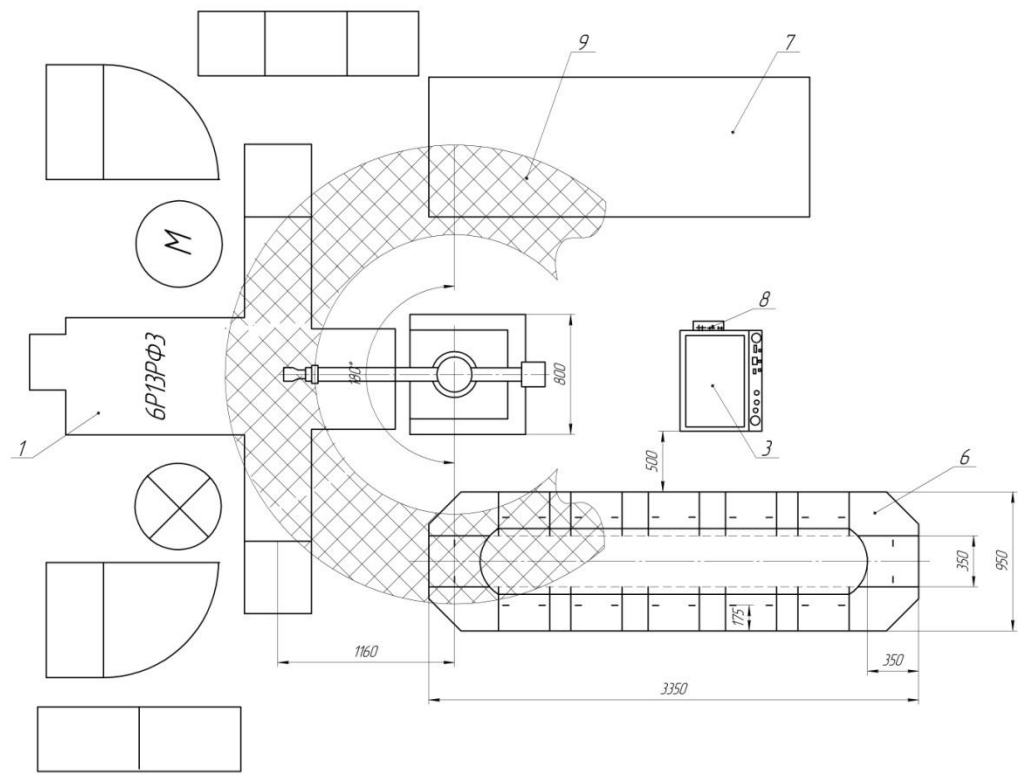

Компоновка АРМ

1. Верстат моделі 6Р13РФ3
2. ПР моделі Бриг-10
3. Пристрій керування
4. Виконавчий орган
5. Захватний пристрій
6. Тактовий стіл СТ 350
7. Місце складування оброблених деталей
8. Пульт
9. Робоча зона ПР

Технічні характеристики ПР

- вантажопідйомність - 10 кг;
- число ступенів рухливості - 5;
- число рук - 1;
- число захватних пристроїв на одній руці - 1;
- привод основних рухів - пневматичний;
- система керування - циклова;
- число програмованих координат - 4;
- засіб програмовання переміщень - по упорам;
- ємність пам'яті системи, число кроків - 28;
- похибка позиціонування - ±0,3 мм;
- найбільший діаметр руки - 1260 мм;
- лінійні переміщення, мм/швидкість, м/с;
- $r = 600/0,8$;
- $z = 100/0,3$;
- $x = 100/0,3$;
- кутові переміщення, °/кутова швидкість, °/с;
- $\alpha = 180/120$;
- $\phi = 180/180$;
- габаритні розміри, мм - 800x780x620;
- маса, кг - 300.

Характеристика робочого місця

- 1 Циклова продуктивність, Q_c 0,007
- 2 Коефіцієнт відносного навантаження, K_2 0,16
- 3 Режим роботи ПР легкий

				08-26.ДП.004.01.000 ВЗ			
Мет. лист	№ докум.	Лист	Всього	Лист	Всього	Лист	Всього
Рисунки	Листів	№	Всього	Лист	Всього	Лист	Всього
1	1	1	1	1	1	1	1
Компоновка АРМ				115			
Лист				Листовий			
ВНТУ, ІТМ-14сн				ВНТУ, ІТМ-14сн			
Копія				Формат А1			

Лист 1 з 1
 Верстат 6Р13РФ3
 ПР моделі Бриг-10
 Пристрій керування
 Виконавчий орган
 Захватний пристрій
 Тактовий стіл СТ 350
 Місце складування оброблених деталей
 Пульт
 Робоча зона ПР

Техніко-економічне порівняння варіантів технологічного процесу

<i>Базовий технологічний процес</i>	<i>Модернізований технологічний процес</i>
<i>Техніко-економічні показники</i>	
<i>Матеріал</i>	
<i>Ст 20Л ГОСТ 977-88</i>	<i>Ст 20Л ГОСТ 977-88</i>
<i>Спосіб одержання заготовки</i>	
<i>Лиття в оболонковій формі</i>	<i>Лиття в піщано-глинисті форми</i>
<i>Собівартість заготовки</i>	
<i>65 грн.</i>	<i>36,53 грн.</i>
<i>Коефіцієнт використання матеріалу</i>	
<i>71%</i>	<i>60%</i>
<i>Кількість операцій</i>	
<i>5 операцій</i>	<i>6 операцій</i>
<i>Кількість верстатів</i>	
<i>11 верстатів</i>	<i>10 верстатів</i>
<i>Кількість працюючих</i>	
<i>16 основних робітників</i>	<i>13 основних робітників</i>
<i>Капітальні вкладення</i>	
<i>-</i>	<i>1058609,48 грн.</i>
<i>Трудоємність</i>	
<i>22,3</i>	<i>21,1</i>
<i>Наявність автоматизації</i>	
<i>-</i>	<i>+</i>
<i>Виробнича собівартість одиниці продукції</i>	
<i>110 грн.</i>	<i>76,75 грн.</i>
<i>Економічний ефект</i>	
<i>-</i>	<i>232750 грн.</i>
<i>Термін окупності</i>	
<i>-</i>	<i>4,5 роки</i>